

Den 13. Fespaco i Ouagadougou

Min første Panafrikanske filmfestival (FESPACO) i 1987 var en utrolig oplevelse af entusiasme, engagement, varme og kaos. Det var i februar 87, Thomas Sanakara var præsident og tog sig personligt af de indbudte gæster. Mandag og torsdag kunne man se ham spille fodbold eller jogge i byens gader som alle andre borgere, for sport var en nødvendig del af hans revolution. Ved åbningshøjtideligheden i det store stadion var der så stor tilslutning, at folk ikke kunne holde sig hængende oppe på tilskuerpladserne men faldt ud over kanten; begejstringen var overvældende.

Ved FESPACO 1989 var DANIDA ansvarlig for at programlægningen og pressemøderne fungerede næsten perfekt, men ellers var stemningen mat, thi mange instruktører og forfattere have nægtet at komme efter Blaise Campaores militærkup i oktober 1987, hvor Thomas Sanakara var blevet dræbt.

Folkets begejstring for præsidenten er ikke øget med årene; ingen kan glemme, at Blaise Campaore likviderede sin 'fosterbroder', Thomas Sanakara, og forlod dennes idealistiske udviklingsprogram med det resultat, at korruption og politisk forfølgelse atter udøves i landet. DANIDA, som nu giver mange penge til

Burkina Faso, ved øjensynligt ikke, at Blaise Campaores sejr ved valget i 1992 ikke var særlig demokratisk, men var baseret på mord, politiske intriger og masser af bestikkelse.

Ved åbningshøjtideligheden den 20. februar i år var stadion ikke engang halvt fyldt, trods gratis adgang og løfte om, at ceremonien ville slutte med et gigantisk lysshow og fyrværkeri.

Man tager til FESPACO for at se afrikanske film, og de var her da heldigvis også, men der var ingen store film i konkurrencen i år, – ingen der kom op på siden af tidligere vindere som Souleymane Cisses *Finye*, med Hondos *Sarraounia* eller Kwaw Ansaahs *Heritage Africa*. Sidste års vinder Idrissa Ouedraogo (*Tilai*) ved, hvordan man får succes og kommer frem, så han deltog ikke i FESPACO men i Berlinfestivalen, hvor han da også vandt Guldbjørnen for *Samba Traore*.

Afrikansk films nestor Ousmane Sembene fra Senegal, som altid er til stede ved FESPACO, men kun har vundet ærespriser, deltog udenfor konkurrencen med sin nyeste film *Guelwaar*, og den sprælske og geniale Djibril Mambety Diop (også Sengal) viste sin film *Hyenes* – en afrikanisering af Fr. Dürrenmatts Den gamle dame besøger byen – hans presse-møde var et forrygende show langt mere interessant end filmen, der var for snakkende.

Idrissa Ouedraogos kollega i Burkina Faso, Pierre Yameogo, deltog

med sin tredje spillefilm *Wendemi*, der fortæller om et hittebarns søgen efter sin mor i et korrumperet og råddent Burkina Faso. Den var morsom og havde bid og publikumstække men vandt kun små priser; ligeledes vandt *Toubab-Bi* af debutanten Moussa Toure intet, men publikum elskede hans morsomme satire, der havde fået den største pris i Montreal-festivalen. Den etiopiske mester Haile Gerimas spændende film fra Slavetiden i Caribien *Sankofa* var ikke teksten, hvilket sikkert har generet den fransksprogede jury, så den blev spist af med en pris for fotografering, mens den store pris 'Etalon de Yennega' gik til Elfenbenskystens Gnoan Roger M'Bala for *Au Nom Du Christ* – en sørgmunter fortælling om religionshysteri og -bedrag. M'Bala er en dygtig og vittig fyr, men også han blev forbløffet over at vinde.

Prisen for bedste kortfilm gik til alles tilfredshed til debutanten fra Guinea-Conacry, Mohammed Camara, for *Denko* en smuk og betagende historie om en mors offer for sin søns frelse. Da filmen mere end antyder incest vakte den furor, skabte diskussioner og vandt beundring.

Mange store afrikanske instruktører er lige nu igang med deres næste film, så der er håb forude til FESPACO 1995, hvis de da ikke også fravælger Ouagadougou til fordel for Cannes, Berlin og Venedig.

Karen Hammer

Snapshots

I anledning af udgivelsen af 'Snapshots', tog Christian Braad Thomsen, på vanlig pædagogisk facon, initiativet til en filmrække i Vester Vov Vov i april, med udgangspunkt i bogen. 'Snapshots' indeholder udelukkende tidligere offentliggjort materiale, fra ungdomsoprøret og frem til idag, men lykkeligvis kædet sammen af friske kommentarer, der perspektiverer de allermost uddaterede emner. De genoptrykte essays beskæftiger sig, udover film, også med politik og psykanalyse, to emner, der kun indirekte blev inddraget i filmrækken. Det blev til gengæld alle de gode gamle reverser fra sidst i 60'erne og først i 70'erne, som jugoslaven Dusan Makavejev, der chokerede voldsomt med sin Reich-baserede collage-film *Organismens Myster-*

rier, som han desværre aldrig er trådt ud af skyggen af, brasilianeren Glauber Rocha, der instruerede *Antonio Dræberen*, der ifølge Braad Thomsen (årgang 1970) bør spilles i en biograf uden sæder, så man kan danse til musikken og billederne, og tyskeren Reinhard Hauff, der sammen med eks-bankrøveren Burckhardt Driest søsatte en mere homogen produktion af stillingtagende film. Derudover viste man titler af Jean-Luc Godard, hvis deltagelse i lukningen af Cannes-festivalen i 1968, er hele samlingens afsæt, samt en række af filmhistoriens knapt så politisk korrekte instruktører, så som Fritz Lang, Carl Th. Dreyer og melodramatikeren Douglas Sirk. Som film-pjecen betoner i sit forord, er det synd og skam, at vort hjemlige licenssystem forhindrer biograferne i at tage ældre film på plakaten, og

derved gør filmen til en underlige historieløs størrelse, som om det ikke var nok med den liden retfærdighed TV-mediet yder den. Man har løst problemet ved at inddrage Filmmuseet og dets samling, og så ladet publikum optage det medlemskab, der kontraktligt kræves for at filmene kan vises, hvad der forhåbentlig har været til lige så stor gavn for Filmmuseet, som for Vester Vov Vov. Det ligner den perfekte fødekæde; man har fået profileret en bog, en biograf og en institution, samtidig med at publikum er blevet beværtet med en masse filmhistoriske godter, og det med den indlysende, perfekte guide, da det er 'Snapshots', der har dannet grundlaget for selve serien.

Kim Foss

Snapshots af Christian Braad Thomsen. Amadeus Forlag. 250 kr.